

PRESIDENT
VAN DE
HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

0 BD

000
2013
10:26
037

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. de heer mr. F.A. Teeven, staatssecretaris
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Mijnheer de staatssecretaris,

Bij brieven van 25 respectievelijk 27 juni 2013 heeft u ons verzocht om advies inzake het conceptwetsvoorstel Vaststelling van een nieuwe Instellingswet Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming (RSJ).

Naast een versterking van de rechtsprekende taak van de RSJ en een scherpere scheiding van enerzijds de rechtsprekende en anderzijds de adviserende taak van de RSJ, beoogt het conceptwetsvoorstel te voorzien in de mogelijkheid voor de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad om cassatie in het belang der wet in te stellen tegen uitspraken van de RSJ. Aangezien het conceptwetsvoorstel in het bijzonder op dit laatste punt raakt aan de taken van de Hoge Raad en het parket bij de Hoge Raad, hebben wij ons in dit advies beperkt tot dit onderwerp.

Wij zien op zichzelf geen principiële bezwaren tegen de introductie van de mogelijkheid van cassatie in het belang der wet tegen uitspraken van de RSJ. Met deze voorziening wordt bij de Hoge Raad een rechtsingang gecreëerd voor vorderingen strekkende tot cassatie in het belang der wet tegen uitspraken van een rechterlijke instantie die géén onderdeel is van de rechterlijke macht als omschreven in artikel 2 van de Wet op de rechterlijke organisatie (hierna ook: RO), in dit geval een rechterlijke instantie die doorgaans wordt aangemerkt als bestuursrechter. Het vierde lid van artikel 78 RO biedt daarvoor reeds thans de mogelijkheid. Zo staat in bij de wet bepaalde gevallen cassatie in het belang der wet open tegen uitspraken van de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

Niettemin geeft het conceptwetsvoorstel ons aanleiding tot het maken van een aantal opmerkingen.

1. Wij vragen ons gelet op het bovenstaande af of er reden is om, zoals wordt voorgesteld, artikel 78 RO aan te passen. Het vierde lid van artikel 78 RO laat, zoals gezegd, het mogelijk maken van cassatieberoep (in het belang der wet) tegen uitspraken van de bestuursrechter toe, indien dit bij wet in formele zin geschiedt. Derhalve kan worden volstaan met de regeling ervan

in artikel 33 van het conceptwetsvoorstel, met dien verstande dat in dit artikel nog wel uitdrukkelijk moet worden gestipuleerd dat de Hoge Raad kennisneemt van het beroep in cassatie 'in het belang der wet' ingesteld tegen uitspraken van de RSJ. Daarmee kan artikel 78 RO ongewijzigd blijven

2. Wij willen in elk geval waarschuwen voor overspannen verwachtingen omtrent het nuttig effect van de voorgestelde nieuwe rechtsgang. Cassatie in het belang der wet is een buitengewoon rechtsmiddel dat ten doel heeft om in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling een oordeel van de Hoge Raad te verkrijgen over een omstreden rechtskwestie. Het rechtsmiddel is niet bedoeld om de concrete zaak nog eens door de Hoge Raad te laten beoordelen. Het moet gaan om een rechtsvraag waarvan het belang dat van de concrete zaak overstijgt en die op grond van wat in de bestreden beslissing is vastgesteld, duidelijk kan worden beantwoord. Beslissingen die in hoge mate afhangen van de vaststelling van de feiten en omstandigheden van het geval en de daaraan verbonden feitelijke waarderungen, zijn daarom in beginsel niet geschikt om cassatie in belang der wet tegen in te stellen.

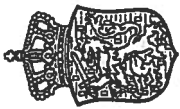
Toegesplitst op uitspraken van de RSJ willen wij erop wijzen dat de RSJ toetst of de beslissing waarover is geklaagd – kort gezegd – in strijd is met een wettelijk voorschrift, dan wel bij afweging van alle in aanmerking komende belangen onredelijk of onbillijk moet worden geacht. Het merendeel van de beslissingen van de RSJ betreft een toetsing op basis van de redelijkheid en billijkheid, waarbij in de beslissingen van de RSJ, waar een billijkheidstoets mogelijk is, een marginale toetsing plaatsvindt. De beslissingen van de RSJ zijn daarmee veelal toegespitst op een feitelijke situatie en worden bepaald door de nuances van het concrete geval. De Hoge Raad zou in veel gevallen niet verder kunnen komen dan dat de beslissing van de RSJ geen blijk geeft van een verkeerde rechtsopvatting en voor het overige vanwege zijn verwevenheid met waarderungen van feitelijke aard niet op haar juistheid kan worden beoordeeld.

3. Niet ongewoon is dat een of meer raadsheren van de Hoge Raad en advocaten-generaal van het parket bij de Hoge Raad die specifieke deskundigheid hebben op het gebied van het penitentiair recht naast hun hoofdfunctie werkzaamheden verrichten als lid van de RSJ. Het komt ons voor dat de Hoge Raad, het parket bij de Hoge Raad en de RSJ gebaat zijn bij deze wisselwerking. Als gevolg van de mogelijkheid dat de Procureur-Generaal tegen uitspraken van de RSJ beroep in cassatie in het belang der wet kan instellen, wordt naar ons inzicht het lidmaatschap van de RSJ onverenigbaar met de functie van raadsheer in de Hoge Raad en advocaat-generaal bij het parket van de Hoge Raad.

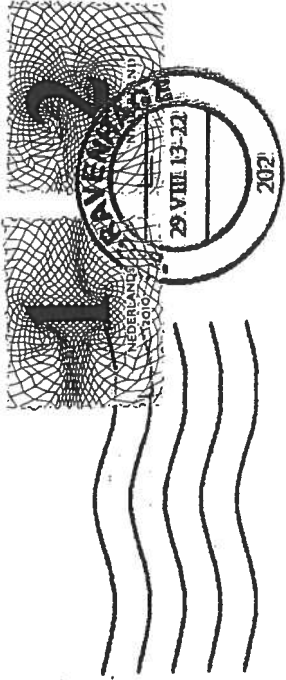
4. Ten slotte grijpen wij de gelegenheid aan om u te wijzen op een kleine onvolkomenheid in artikel 37 van het conceptwetsvoorstel. In het in concept voorgestelde vijfde lid van artikel 78 van de Wet op de rechterlijke organisatie wordt de Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming kennelijk abusievelijk aangeduid als "de Raad voor de strafrechtstoepassing en jeugdbescherming" (onderstreping onzerzijds).

Tekenen met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes.A handwritten signature in black ink, featuring a large, prominent initial 'R' followed by several connected strokes.

PRESIDENT
VAN DE
HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

Gezien scankamer
V&J

30 AUG. 2013

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. de heer mr. F.A. Teeven, staatssecretaris
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

FMHaaglanden

30 Aug. 2013

Ontvangen

GD4FF 2500EH301

0405 02013 0300000